

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 79 00

Datum	9 juli 2008	Bij beantwoording de
Ons kenmerk	5549335/08	datum en ons kenmerk
Uw kenmerk	207082090	vermelden. Wilt u slechts
Onderwerp	Beantwoording kamervragen van de leden Van der Staaij (ChristenUnie) en Ormel (CDA)	één zaak in uw brief behandelen.

In antwoord op uw brief van 24 mei 2008, deel ik u mee, mede namens de Minister en Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, dat de vragen van de leden Van der Staaij (ChristenUnie) en Ormel (CDA) van uw Kamer, over de antwoorden op eerdere vragen over zelfdoding worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Justitie,

2070820900

Antwoorden op de vragen van de leden Van der Staaij (SGP), Voordewind (ChristenUnie) en Ormel (CDA) aan de minister van Justitie en de minister en staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de antwoorden op eerdere vragen over zelfdoding. (Ingezonden 23 mei 2008)

1

Wat bedoelt u in het antwoord op de vragen van het lid Ormel (CDA) met humane en inhumane methoden van zelfdoding? 1)

In antwoord op de vragen 1, 2 en 3 van het lid Ormel (CDA) over een gids met adviezen voor zelfdoding (Tweede Kamer 2007-2008, nr. 2340) is aangegeven dat het verstrekken van informatie over meer humane methoden van zelfdoding, mogelijk kan leiden tot een verschuiving van meer inhumane methoden naar meer humane methoden.

De termen 'humane methoden van zelfdoding' en 'inhumane methoden' zijn afkomstig uit de gids 'Zorgvuldige levensbeëindiging'. Het zijn dus geen termen die door de bewindslieden van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zijn gekozen. Met humane levensbeëindiging als bedoeld in de hiervoor vermelde gids wordt bedoeld op levensbeëindigingen die voldoen aan de vier kenmerken die vermeld zijn op pagina 24 van de gids. Deze vier kenmerken zijn: het sterven verloopt vrij van pijn, de methoden van levensbeëindiging zijn doeltreffend, het sterven geschiedt niet in eenzaamheid en het overlijden wordt door de persoon zelf bewerkstelligd. Inhumane methoden voldoen niet aan een of meer van deze vier kenmerken.

2

Waarop baseert u uw uitspraak in het antwoord op voornoemde vragen dat het vrijelijk verstrekken van informatie over meer humane methoden van zelfdoding mogelijk kan leiden tot een verschuiving van meer inhumane methoden naar meer humane methoden?

De betreffende passage in de eerdere beantwoording weerspiegelt de verwachting van de bewindslieden van Volksgezondheid, Welzijn en Sport na het lezen van de gids.

Het is immers aannemelijk dat mensen met een doodswens die besluiten tot zelfdoding, een meer humane methode van zelfdoding verkiezen boven een meer inhumane methode, aldus de bewindslieden van VWS. Voor de duiding van de begrippen humaan en inhumaan, verwijs ik naar het antwoord op vraag 1.

3

Kunt u bevestigen dat de rijksoverheid in haar beleid ter voorkoming van suïcide en suïcidaal gedrag geen onderscheid maakt tussen 'humane' en 'inhumane' methoden van zelfdoding? Vormt uw constatering dat vrije informatie kan leiden tot meer humane methoden van zelfdoding een trendbreuk met het tot nu toe gevoerde beleid van de Rijksoverheid dat gericht is op preventie van suïcide?

In het suïcidebeleid van de rijksoverheid wordt geen onderscheid gemaakt tussen humane en inhumane methoden van zelfdoding: het beleid is erop gericht suïcide en andere vormen van suïcidaliteit zo veel mogelijk te voorkomen. De verwachting dat het verschijnen van de gids mogelijk gevolgen kan hebben voor het gebruik van de verschillende methodes van zelfdoding vormt geen trendbreuk in het suïcidebeleid.

4

Wanneer verwacht u de uitkomst van het aangekondigde onderzoek door het Trimbos-instituut naar informatie over hulp en adviezen bij zelfdoding op het internet, zoals aangekondigd in de antwoorden op Kamervragen van het lid Voordewind? 2) Bent u bereid om in navolging van de antwoorden op deze Kamervragen boeken als “Informatie over zorgvuldige levensbeëindiging” in het onderzoek op te nemen? Acht u het wenselijk zo snel mogelijk te bezien of waarschuwingsteksten en verwijzingen naar hulpinstanties op websites en in deze en soortgelijke gidsen met adviezen voor zelfdoding geplaatst kunnen worden?

In antwoord op de vragen 4 en 5 van het lid Voordewind over de invloed van internet op het aantal suïcides onder jongeren (Tweede Kamer 2007-2008, nr. 1959) heeft de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport u laten weten dat hij het Trimbos-instituut zal vragen te onderzoeken, in welke mate risicovolle informatie over suïcide voorkomt op websites. Kort na de beantwoording van deze Kamervragen heeft de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport het Trimbos-instituut gevraagd om een Quickscan uit te voeren naar het bestaan van online fora over suïcide waarop personen elkaar aansporen tot het plegen van zelfmoord. De uitkomsten van deze Quickscan zijn sinds begin mei beschikbaar (zie bijlage). Uit de Quickscan blijkt dat op geen van de gevonden fora over zelfmoord een pro-suïcide-boodschap wordt verkondigd. Dit is in lijn met de bevindingen van een Master-these d.d. 20 december 2007 van Wouter van Ballegooijen van de Vrije Universiteit van Amsterdam, waarin onder meer geconcludeerd wordt dat er geen pro-suïcidewebsites zijn gevonden.

In antwoord op de vraag of ik het wenselijk acht zo snel mogelijk te bezien of waarschuwingstekens en verwijzingen geplaatst kunnen worden, verwijs ik naar het antwoord op de vragen 4 en 5 van het lid Voordewind (Tweede Kamer 2007-2008, nr. 1959) over de invloed van internet op het aantal suïcides onder jongeren.

5

Bent u bereid te bevorderen dat het Openbaar Ministerie een onderzoek instelt naar de strafbaarheid van het boek “Informatie over zorgvuldige levensbeëindiging”? Wanneer een verbod volgens het Strafrecht niet mogelijk is, vindt u het dan noodzakelijk om artikel 294 van het Wetboek van Strafrecht aan te scherpen, zodat soortgelijke specifieke aanwijzingen tot zelfdoding in de toekomst wel verboden kunnen worden?

Ik verwijs naar het antwoord op vraag 5 van het lid Ormel (Tweede Kamer 2007-2008, nr. 2339). Daaruit volgt dat er juridisch geen aanleiding is om een onderzoek naar de strafbaarheid van het boek op zichzelf in te stellen. Zoals ik in het antwoord op vraag 7 van het lid Ormel (zie laatstgenoemd kamerstuk) heb geantwoord, staat het reguliere strafrechtelijke instrumentarium ter beschikking indien er in een concreet geval van zelfdoding sprake is van een strafbaar feit. De beantwoording van die vraag hangt - zoals ik in het antwoord op vraag 5 aangaf - af van de omstandigheden van het geval. Gelet op de antwoorden op de vragen 5 en 7, waaraan ik hiervoor heb gerefereerd, acht ik een aanscherping van artikel 294 Wetboek van Strafrecht niet aan de orde.

- 1) Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2007-2008, nr. 2340
- 2) Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2007-2008, nr. 1959

C:\Documents and Settings\samuelsmo\Local Settings\Temporary Internet Files\OLK3B4\20080529
antwoorden kamervragen zelfdoding nav eerdere antwoordenversie26juni.doc